

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

HRVATSKA STRANKA PRAVA

Zagreb, rujan 2012.

SADRŽAJ

	<u>stranica</u>
I. PODACI O STRANCI	2
Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo	2
Planiranje	3
Financijski izvještaji	4
II. REVIZIJA ZA 2011.	11
Ciljevi i područja revizije	11
Metode i postupci revizije	11
Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2010.	11
Nalaz za 2011.	13
III. MIŠLJENJE	16

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/12-03/7
URBROJ: 613-02-03-12-6

Zagreb, 13. rujna 2012.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
HRVATSKE STRANKE PRAVA ZA 2011.

Na temelju odredbi članka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), odredbe članka 17. Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata (Narodne novine 1/07), te odredbe članka 27. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11 i 61/11), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Hrvatske stranke prava (dalje u tekstu: Stranka) za 2011.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije su provedeni u razdoblju od 8. veljače do 13. rujna 2012.

I. PODACI O STRANCI

Djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo

Svojestvo pravne osobe Stranka je stekla u veljači 1990. upisom u Registar političkih stranaka. Sjedište Stranke je u Zagrebu, Primorska 5. Stranka je demokratska politička stranka koju je 1861. utemeljio dr. Ante Starčević. Zalaže se za slobodu i boljitak hrvatskog naroda i svih hrvatskih državljana, u skladu s odredbama sadržanim u temeljnim načelima Stranke. Stranka politički djeluje na području cijele Republike Hrvatske, a za ostvarivanje svojih političkih ciljeva bori se mirnim i demokratskim sredstvima.

Djelokrug Stranke je određen Statutom i Programom rada. Statut je donesen u studenome 2009. Statutom su utvrđeni uvjeti i način stjecanja i prestanka članstva, prava i dužnosti članova, način odlučivanja, stegovne mjere, ustrojstvo, tijela upravljanja, časni sudovi, nadzorna tijela Stranke, način organiziranja i djelovanja u Stranci, način izbora tijela, te drugi uvjeti potrebni za poslovanje Stranke.

Temeljna ustrojstvena jedinica Stranke je podružnica. Podružnica se osniva na području jednog grada ili općine, odnosno na području jedinica mjesne samouprave u Gradu Zagrebu. Podružnica može imati niže ustrojstvene jedinice - ogranke. Koncem 2011. Stranka je imala 494 podružnice. Tijela podružnice su: Zbor podružnice, Izvršni odbor podružnice i Nadzorni odbor podružnice. Podružnice na području jedne županije osnivaju Županijski zbor, a tijela Županijskog zbora su: Županijsko vijeće, Županijski nadzorni odbor i Županijski časni sud.

Središnja tijela Stranke su: Sabor, Glavni stan, Predsjedništvo, Nadzorni odbor i Časni sud. Sabor je najviše tijelo, a čine ga izaslanici izabrani u podružnicama. Sabor bira i razrješava predsjednika, članove Nadzornog odbora i Časnog suda, utvrđuje ciljeve i politiku, donosi i mijenja Program i Statut, daje obvezna tumačenja svih akata koje donosi, te obavlja i druge poslove koji su mu povjereni zakonom i Statutom. Sabor zasjeda najmanje jednom u četiri godine, a obvezno u roku šest mjeseci nakon provedenih izbora za Hrvatski sabor. Između dva Sabora predsjednik može sazvati Konvenciju. Konvenciju čine svi članovi Glavnog stana, te svi predsjednici podružnica.

Glavni stan je središnje političko tijelo između dva zasjedanja Sabora. Glavni stan donosi političku strategiju, osniva i raspušta stručne savjete, pročelnštva, odbore i povjerenstva, utvrđuje organizacijski ustroj, utvrđuje iznos članarine za tekuću godinu, te obavlja i druge zadaće koje su mu povjerene Statutom.

Predsjedništvo je najviše tijelo Stranke između dva zasjedanja Sabora. Donosi provedbene, političke i druge odluke, prati i usklađuje rad županijskih vijeća Stranke, utvrđuje kandidate Stranke za izbor u Hrvatski sabor, usklađuje rad Kluba zastupnika u Hrvatskom saboru, priprema izbornu kampanju, donosi poslovnike o radu svih tijela Stranke i pravilnike za izbor tijela Stranke. Predsjedništvo čine: predsjednik, počasni predsjednik i 13 članova, koje bira Sabor Stranke.

Nadzorni odbor se sastoji od tri člana koje bira Sabor Stranke. Nadzorni odbor nadzire poslovanje svih ustrojstvenih jedinica i tijela Stranke. Sve odgovorne osobe su dužne Nadzornom odboru omogućiti uvid u financijsko poslovanje i poslovne knjige. Nadzorni odbor je u veljači 2012., u skladu s odredbama Statuta, Glavnom stanu podnio Godišnje izvješće o radu za 2011.

Časni sud se sastoji od pet članova izabranih na Saboru. Časni sud u prvom stupnju provodi stegovni postupak protiv članova središnjih tijela Stranke, a u drugom stupnju donosi odluke o žalbi na odluke Časnog suda županijskih vijeća Stranke.

Na temelju odredbi Statuta su doneseni i drugi opći akti (Pravilnik o materijalno-financijskom poslovanju Stranke, Pravilnik o pečatima i memorandumima Stranke, Odluka o visini članarina, Odluka o financijskom poslovanju, te drugi akti).

Koncem 2011. Stranka je imala četiri zaposlenika.

Stranku predstavlja i zastupa predsjednik. Predsjednik Stranke u 2011. i u vrijeme obavljanja revizije (ožujak 2012.) je Daniel Srb.

Radi postizanja bolje učinkovitosti, ustrojeno je tajništvo Stranke, koje obavlja organizacijsko-tehničke poslove, komercijalno-financijske poslove i druge poslove prema potrebi. Za organiziranje rada tajništva zadužen je glavni tajnik Stranke. Glavni tajnik Stranke u 2011. i u vrijeme obavljanja revizije (ožujak 2012.) je Vlado Jukić.

Planiranje

Prema odredbama članka 28. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, političke stranke su dužne do završetka tekuće godine donijeti godišnji program rada i financijski plan za iduću kalendarsku godinu. Prema odredbama članka 2. navedenoga Zakona, ostvarena financijska sredstva mogu koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom, odnosno programom rada i godišnjim financijskim planom.

Stranka je koncem prosinca 2010. donijela financijski plan za 2011., te plan i program rada za 2011. Financijskim planom za 2011. ukupni prihodi i ukupni rashodi su planirani u iznosu 4.590.000,00 kn.

Planirani prihodi se odnose na prihode po posebnim propisima (iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave) u iznosu 2.680.000,00 kn, od donacija u iznosu 1.500.000,00 kn, od članarina u iznosu 400.000,00 kn, te druge prihode u iznosu 10.000,00 kn.

Planirani rashodi se odnose na materijalne rashode u iznosu 3.203.000,00 kn (od čega 1.300.000,00 kn za usluge promidžbe i informiranja i 1.903.000,00 za druge materijalne rashode), financijske rashode u iznosu 747.000,00 kn, rashode za radnike u iznosu 480.000,00 kn, rashode amortizacije u iznosu 100.000,00 kn, donacije u iznosu 50.000,00 kn, te druge rashode u iznosu 10.000,00 kn.

Program rada Stranke za 2011. obuhvaća opći dio, te redovne i izvanredne aktivnosti Stranke. Općim dijelom je planirano održavanje redovne godišnje Konvencije Stranke u okviru koje se održava središnja proslava 150 godina Stranke, organiziranje tribina u svim županijama prigodom obljetnice Stranke, provođenje nadzora i edukacije članova Stranke izabranih za članove u predstavničkim tijelima lokalne samouprave s ciljem poticanja aktivnijeg sudjelovanja u političkom radu, te aktiviranje rada stranačkih organizacija vezano za izbore za zastupnike u Hrvatski sabor.

U okviru redovnih aktivnosti planirano je održavanje redovnih i izvanrednih sjednica tijela Stranke, provođenje aktivnosti zastupnika i vijećnika Stranke u predstavničkim tijelima, koordinacija tijela Stranke s vijećnicima i članovima Stranke koji su dužnosnici izvršne vlasti u jedinicama lokalne samouprave, organizacija obilježavanja obljetnica, organizacija ili sudjelovanje u organizaciji kulturnih, športskih i drugih javnih događaja, organizacija javnih tribina, tiskovnih konferencija, okruglih stolova i drugih događanja u svrhu promidžbe programa Stranke, suradnja sa srodnim organizacijama u Republici Hrvatskoj i inozemstvu, te suradnja s udrugama, državnim tijelima i tijelima jedinica lokalne samouprave u događanjima koji su svojim sadržajem u skladu s načelima i Programom Stranke.

U okviru izvanrednih aktivnosti, predviđena je organizacija sudjelovanja Stranke na izvanrednim izborima, te organizacija seminara i političke akademije radi osposobljavanja svih kandidata na listama Stranke za izbore za zastupnike u Hrvatskom saboru.

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema računovodstvenom sustavu za neprofitne organizacije. Sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija, Bilanca i Bilješke uz financijske izvještaje.

Financijski izvještaji za 2011. su objavljeni na web stranici Stranke 1. ožujka 2012. Objavljeni podaci odgovaraju podacima iskazanim u poslovnim knjigama Stranke. Također je objavljen godišnji program rada i financijski plan.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2011., ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 3.857.794,00 kn, što je za 1.364.563,00 kn ili 54,7% više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane manji za 732.206,00 kn ili 16,0%.

U tablici broj 1 se daju podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2010.	Ostvareno za 2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Prihodi iz državnog proračuna	413.075,00	407.236,00	98,6
2.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	1.853.599,00	1.937.069,00	104,5
3.	Prihodi od članarina	174.440,00	247.186,00	141,7
4.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	46.050,00	1.260.309,00	-
5.	Drugi prihodi	6.067,00	5.994,00	98,8
	Ukupno	2.493.231,00	3.857.794,00	154,7

Ukupni prihodi ostvareni za 2011. su veći za 1.364.563,00 kn ili 54,7% u odnosu na prihode ostvarene u prethodnoj godini. Vrijednosno najznačajnije povećanje se odnosi na prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) koji su u odnosu na prethodnu godinu veći za 1.214.259,00 kn, a prikupljeni su i raspoređeni za financiranje izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor.

- Prihodi iz državnog proračuna

Prihodi iz državnog proračuna ostvareni u iznosu 407.236,00 kn se odnose na sredstva za redovito godišnje financiranje Stranke u iznosu 377.236,00 kn, te na naknadu troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor u iznosu 30.000,00 kn. Navedeni prihodi su ostvareni prema odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, koji je bio na snazi do veljače 2011., Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, koji je na snazi od ožujka 2011., Odluke o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka u 2011., koju je donio Hrvatski sabor, Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav, te Odluke o visini naknade troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor (Narodne novine 124/11) koju je donijela Vlada Republike Hrvatske. Prema odredbama navedenih zakona, pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava državnog proračuna imaju političke stranke koje imaju zastupnika u Hrvatskom saboru, a pravo na naknadu troškova izborne promidžbe imaju političke stranke koje na izborima za zastupnike u Hrvatski sabor dobiju više od 5,0% važećih glasova birača izborne jedinice. Stranka je imala jednog zastupnika u Hrvatskom saboru, a raspoređena sredstva su doznačavana na središnji račun Stranke, tromjesečno u jednakim iznosima. Na izborima za zastupnike u Hrvatski sabor, Stranka je u jednoj izbornoj jedinici ostvarila više od 5,0% važećih glasova birača.

- Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvareni u iznosu 1.937.069,00 kn se odnose na sredstva za redovito financiranje Stranke i naknade za troškove izborne promidžbe. Navedeni prihodi su ostvareni u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih stranaka, nezavisnih lista i kandidata, koji je bio na snazi do veljače 2011., Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, koji je na snazi od ožujka 2011., te na temelju pojedinačnih odluka jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave o financiranju Stranke iz njihovih proračuna. Sredstva se raspoređuju prema broju vijećnika koje određena stranka ima u predstavničkom tijelu općine, grada i županije. Raspoređena sredstva jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave se trebaju doznačavati tromjesečno u jednakim iznosima na žiro račun organizacijske jedinice političke stranke, na razini odgovarajuće jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. U skladu s odredbama Pravilnika o financijskom poslovanju, prihodi ostvareni iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave se raspoređuju na način da 70,0% ostvarenih prihoda mogu trošiti podružnice, odnosno županijska vijeća Stranke, a 30,0% prihoda središnja tijela Stranke.

- Prihodi od članarina

Prihodi od članarina su ostvareni u iznosu 247.186,00 kn. Navedeni prihodi su ostvareni u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe i Statuta. Prema odredbama Statuta, članovi Stranke su dužni redovito plaćati članarinu, a članu koji se ogriješi o Statut ili radi suprotno temeljnim načelima Stranke, mogu se izreći stegovne mjere.

Prema odredbama Statuta, članstvo u Stranci prestaje na temelju pisane izjave predsjednika podružnice, kojom izjavljuje da je član odbio platiti članarinu. Članovi koji nisu platili članarinu nemaju status aktivnog člana, odnosno nisu imali pravo kandidiranja i glasovanja kod biranja članova u tijela Stranke.

Prema Odluci Glavnog stana Stranke iz veljače 2011., utvrđeni su godišnji iznosi članarine za 2011., koja je iznosila 50,00 kn po članu, odnosno 100,00 kn za obitelji s više od dva člana Stranke. Također, iznosi članarina za pojedine članove Stranke ovisno o funkciji koju obavljaju u Stranci, jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosno za saborske zastupnike, utvrđene su u iznosu od 300,00 kn do 1.000,00 kn.

Prema Zakonu o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, članarinom se smatraju redoviti novčani iznosi što ga članovi političke stranke plaćaju na način i pod uvjetima utvrđenim statutom ili drugim aktom političke stranke. Stranka je dužna voditi evidenciju o primitku članarina i izdavati potvrde o primitku članarina.

Stranka je uredno vodila evidencije o primljenim članarinama i izdavala potvrde u skladu s odredbama navedenog Zakona, te Pravilnika o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) i članarina, izvješćima o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe i izvješćima o troškovima (rashodima) izborne promidžbe te financijskim izvještajima za financiranje izborne promidžbe (Narodne novine 50/11 i 93/11) (dalje u tekstu: Pravilnik o načinu vođenja evidencija i izdavanju potvrda o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) i članarina).

- Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) su ostvareni u iznosu 1.260.309,00 kn, što je 32,7% ukupnih prihoda. Ostvareni su u skladu s odredbama članaka 10. i 11. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, te odredbama Pravilnika o financijskom poslovanju Stranke kojima su propisane vrste, način primanja, uplate i iznosi dobrovoljnih priloga (donacija). Prema navedenim odredbama, dobrovoljni prilozi (donacije) su povremene ili redovite uplate kojima fizičke ili pravne osobe dobrovoljno daju novac, odnosno pružaju usluge ili daju proizvode bez naplate, te se uplaćuju na središnji račun Stranke.

Ukupno iskazani prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu 1.260.309,00 kn se odnose na primljene dobrovoljne priloge (donacije) u 2011. u iznosu 1.210.159,00 kn, te na dobrovoljne priloge (donacije) u iznosu 50.150,00 kn koji su u poslovnim knjigama za 2010. evidentirani na računu odgođenog priznavanja prihoda. Dobrovoljni prilozi (donacije) u iznosu 50.150,00 kn su primljeni od 14 pravnih osoba u prosincu 2010. za proslavu 150. obljetnice na Konvenciji Stranke u veljači 2011., te su, u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 10/08 i 7/09), preneseni na prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u 2011.

Tijekom 2011. ostvareni su dobrovoljni prilozi (donacije) u iznosu 1.210.159,00 kn, a odnose se na dobrovoljne priloge (donacije) uplaćene u novcu od 23 pravne osobe u iznosu 165.470,00 kn i 94 fizičke osobe u iznosu 929.290,00 kn, te primljene u obliku proizvoda ili usluga od osam pravnih osoba u iznosu 83.199,00 kn i pet fizičkih osoba u iznosu 32.200,00 kn. Ostvareni su za redovan rad Stranke u iznosu 17.400,00 kn, te za predizbornu promidžbu u iznosu 1.192.759,00 kn. Dobrovoljni prilozi (donacije) u novcu iznosili su od 100,00 kn do 25.000,00 kn od pravnih osoba, a od fizičkih osoba od 100,00 kn do 30.000,00 kn.

Dobrovoljni prilozima (donacije) u obliku proizvoda i usluga iznosili su od 1.000,00 kn do 20.910,00 kn od pravnih osoba, a od fizičkih osoba od 800,00 kn do 27.000,00 kn. Za svaki primljeni dobrovoljni prilog (donaciju) je izdana potvrda i vodi se evidencija u skladu s odredbama Pravilnika o načinu vođenja evidencija i izdavanju potvrda o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) i članarina. Na web stranici Stranke su objavljena polugodišnja izvješća o primljenim donacijama, te izvješće o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe. Objavljeni podaci odgovaraju podacima iskazanim u poslovnim knjigama Stranke.

- Drugi prihodi

Drugi prihodi su ostvareni u iznosu 5.994,00 kn, a odnose se na prihode od naknade štete od osiguravajućeg društva u iznosu 4.554,00 kn, te prihode od kamata na oročena sredstva i depozite po viđenju u iznosu 1.440,00 kn.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2011., ukupni rashodi su ostvareni u iznosu 3.979.622,00 kn, što je za 487.259,00 kn ili 14,0% više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane manji za 610.378,00 kn ili 13,3%.

U tablici broj 2 se daju podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2010.	Ostvareno za 2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Rashodi za zaposlene	462.729,00	466.719,00	100,9
2.	Materijalni rashodi	1.803.434,00	3.326.332,00	184,4
2.1.	- Rashodi za promidžbu i informiranje	274.626,00	1.504.692,00	547,9
2.2.	- Drugi materijalni rashodi	1.528.808,00	1.821.640,00	119,2
3.	Rashodi amortizacije	99.256,00	106.246,00	107,0
4.	Financijski rashodi	1.064.792,00	72.526,00	6,8
5.	Rashodi za donacije (pomoći)	55.457,00	3.000,00	5,4
6.	Drugi rashodi	6.695,00	4.799,00	71,7
	Ukupno	3.492.363,00	3.979.622,00	114,0
	Manjak prihoda		121.828,00	

Pojedini rashodi su ostvareni više, a pojedini manje u odnosu na prethodnu godinu. Više su ostvareni rashodi za promidžbu i informiranje jer su u 2011. ostvareni rashodi koji se odnose na predizbornu promidžbu za izbor zastupnika u Hrvatski sabor.

U odnosu na prethodnu godinu, znatno su manji financijski rashodi, jer su u 2010. ostvareni rashodi prema izvansudskoj nagodbi.

Vrijednosno značajniji rashodi se odnose na druge materijalne rashode, rashode za promidžbu i informiranje, te rashode za zaposlene.

- Drugi materijalni rashodi

Drugi materijalni rashodi ostvareni u iznosu 1.821.640,00 kn se odnose na usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu 414.459,00 kn, zakupnine i najamnine u iznosu 403.961,00 kn, intelektualne i osobne usluge u iznosu 290.654,00 kn, grafičke i tiskarske usluge u iznosu 242.704,00 kn, materijal i energiju u iznosu 191.705,00 kn, usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu 81.753,00 kn, komunalne usluge u iznosu 50.218,00 kn, naknade troškova zaposlenima, članovima povjerenstava, volonterima i drugim suradnicima Stranke u iznosu 46.414,00 kn, reprezentaciju u iznosu 32.716,00 kn, usluge uređenja prostora u iznosu 21.195,00 kn, te druge usluge u iznosu 45.861,00 kn.

- Rashodi za promidžbu i informiranje

Rashodi za usluge promidžbe i informiranja su ostvareni u iznosu 1.504.692,00 kn. Odnose se na usluge promidžbe za izbore zastupnika u Hrvatski sabor održane u prosincu 2011. u iznosu 1.344.741,00 kn, te usluge promidžbe redovnih aktivnosti Stranke u iznosu 159.951,00 kn.

Usluge promidžbe i informiranja se odnose na usluge oglašavanja u elektronskim medijima (snimanje, montaža i emitiranje promidžbenih poruka, spotova i reportaža putem televizije i radija) u iznosu 598.254,00 kn, na javnim površinama (oglašavanje promidžbenih poruka putem plakata za vrijeme predizbornih aktivnosti) u iznosu 387.317,00 kn, promidžbeni materijal u iznosu 184.670,00 kn (olovke, upaljači, majice, kabanice, kape, šalovi i drugi promidžbeni materijal s logom Stranke), tisak u iznosu 164.063,00 kn (tiskanje promidžbenih plakata, te oglašavanje u dnevnom i tjednom tisku), te druge usluge promidžbe i informiranja (savjetovanje, organizacija, održavanje koncerata i druge aktivnosti za vrijeme održavanja predizbornih skupova) u iznosu 170.388,00 kn. Financijski izvještaj o financiranju izborne promidžbe u 2011. je objavljen na web stranici Stranke. Objavljeni podaci iskazani u izvještaju odgovaraju podacima iskazanim u poslovnim knjigama Stranke.

- Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene ostvareni u iznosu 466.719,00 kn se odnose na bruto plaće u iznosu 387.815,00 kn, doprinose na plaće u iznosu 66.704,00 kn, te druge rashode za zaposlene (naknada za godišnji odmor, dar u naravi, te dar za djecu) u iznosu 12.200,00 kn. Tijekom 2011. Stranka je imala četiri zaposlenika. Plaće su obračunane i isplaćene u skladu s propisima koji uređuju način obračuna i isplate plaća i drugih naknada zaposlenima.

- Manjak prihoda

Manjak prihoda iskazan je u iznosu 121.828,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnih godina iskazan je u iznosu 9.090,00 kn, te manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 112.738,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2011., ukupna vrijednost imovine, te obveza i vlastitih izvora je iskazana u iznosu 839.573,00 kn.

U tablici broj 3 se daju podaci o vrijednosti imovine, obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2011.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2011.

u kn

Redni broj	Opis	Stanje 1. siječnja	Stanje 31. prosinca	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Nefinancijska imovina	373.652,00	300.224,00	80,3
2.	Financijska imovina	698.464,00	539.349,00	77,2
2.1.	Novac u banci i blagajni	577.468,00	109.154,00	18,9
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od radnika, te za više plaćene poreze i drugo	17.781,00	213.264,00	1.199,4
2.2.	Potraživanja za prihode	59.350,00	178.411,00	300,6
2.3.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	43.865,00	38.520,00	87,8
Ukupno imovina		1.072.116,00	839.573,00	78,3
3.	Obveze	990.694,00	893.875,00	90,2
3.1.	Obveze za rashode	758.523,00	87.266,00	11,5
3.2.	Obveze kredite i zajmove	182.021,00	806.609,00	443,1
3.3.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućeg razdoblja	50.150,00	0,00	-
4.	Vlastiti izvori	81.422,00	-54.302,00	-
Ukupno obveze i vlastiti izvori		1.072.116,00	839.573,00	78,3

Vrijednost nefinancijske imovine u iznosu 300.224,00 kn se odnosi na prijevozna sredstva u iznosu 165.583,00 kn, opremu u iznosu 101.329,00 kn, građevinske objekte u iznosu 26.167,00 kn, ulaganja u računalne programe u iznosu 6.581,00 kn i knjige u iznosu 564,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu, vrijednost nefinancijske imovine manja je za 73.428,00 kn ili 19,7%, zbog obračuna ispravka vrijednosti, te rashoda opreme obavljenog prema prijedlogu povjerenstva za popis imovine.

Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od radnika, te potraživanja za više plaćene poreze i drugo u iznosu 213.264,00 kn se odnose na depozit u poslovnoj banci prema ugovoru o kreditu u iznosu 188.618,00 kn, jamčevne pologe prema ugovorima o zakupu poslovnih prostora u iznosu 13.125,00 kn, te na druga potraživanja u iznosu 11.521,00 kn.

Potraživanja za prihode u iznosu 178.411,00 kn se odnose na potraživanja iz proračuna u iznosu 164.061,00 kn, od kupaca (za prodani automobil) u iznosu 11.000,00 kn, te na prihode od članarina u iznosu 3.350,00 kn. Do vremena obavljanja revizije (ožujak 2012.) naplaćena su potraživanja u iznosu 133.778,00 kn. Za potraživanje u iznosu 11.000,00 kn je pokrenut ovršni postupak.

Obveze i vlastiti izvori iznose 839.573,00 kn, a odnose se na obveze u iznosu 893.875,00 kn i vlastite izvore iskazane u negativnom iznosu 54.302,00 kn. Vlastiti izvori iznose 58.436,00 kn, a iskazani su u negativnom iznosu, jer je iskazan manjak prihoda u iznosu 112.738,00 kn.

Obveze u iznosu 893.875,00 kn se odnose na obveze za kredit prema poslovnoj banci u iznosu 686.000,00 kn, zajmove (financijski najam automobila) u iznosu 120.609,00 kn, materijalne rashode u iznosu 48.005,00 kn, zaposlene (plaća za prosinac 2010.) u iznosu 38.520,00 kn, te za financijske rashode u iznosu 741,00 kn. U odnosu na prethodno razdoblje obveze su manje za 96.819,00 kn ili 9,8%.

Obveze za materijalne rashode u iznosu 48.005,00 kn se odnose na obveze prema dobavljačima u iznosu 28.512,00 kn, te za autorske honorare u iznosu 19.493,00 kn. Vrijednosno značajnije obveze prema dobavljačima se odnose na obveze za tiskarske usluge u iznosu 7.000,00 kn, reprezentaciju u iznosu 6.197,00 kn i najam dvorane u iznosu 3.500,00 kn. Dospjele obveze koncem 2011. su iznosile 30.721,00 kn, od čega su do vremena obavljanja revizije (ožujak 2012.) podmirene obveze u iznosu 23.628,00 kn.

II. REVIZIJA ZA 2011.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su bili:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja,
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa vezanih uz organizaciju i financijsko računovodstveno poslovanje,
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda,
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom Stranke, te
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima su uspoređeni s podacima iz ranijeg razdoblja s ciljem utvrđivanja područja rizika. Također, uspoređeni su podaci o planiranim i ostvarenim prihodima i rashodima. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakonskih propisa, te pravila, procedura i drugih internih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Provjerena je dokumentacija u vezi prihoda iz proračuna, od članarina, dobrovoljnih priloga (donacija) i drugih prihoda. Također je obavljena detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke testirane metodom uzorka. Provjerena je dokumentacija u vezi obračuna plaća i naknada za zaposlene, materijalnih rashoda, rashoda za amortizaciju, rashoda za donacije (pomoći), te drugih rashoda. Obavljeni su razgovori sa zakonskim predstavnikom, te drugim zaposlenicima i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba o poslovnim događajima. Provjereno je jesu li podaci objavljeni na web stranici Stranke.

Provjera izvršenja naloga i preporuka revizije za 2010.

Državni ured za reviziju je obavio financijsku reviziju Stranke za 2010., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo bezuvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Stranci je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Državni ured za reviziju je naložio evidentiranje i iskazivanje rashoda, obveza i imovine, te obavljanje godišnjeg popisa imovine u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija.

Naložio je vođenje evidencije o naplati prihoda iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, u čija su tijela imenovani pojedini članovi Stranke.

Nalozi prema kojima je postupljeno:

- evidentirana je imovina i obavljen je godišnji popis imovine u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija,
- vođene su evidencije o naplati prihoda iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, u čija su tijela imenovani pojedini članovi Stranke.

Nalog prema kojemu nije postupljeno:

- rashodi i obveze nisu iskazani u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, odnosno u izvještajnom razdoblju na koje se odnose.

Stranka je i nadalje u obvezi postupati prema danom nalogu Državnog ureda za reviziju.

Nalaz za 2011.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, financijski izvještaji, planiranje i računovodstveno poslovanje, prihodi i rashodi, te imovina i obveze.

Obavljenom revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na računovodstveno poslovanje i prihode u dijelu koji se odnosi na dobrovoljne priloge (donacije).

1. Računovodstveno poslovanje

1.1. Prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, Stranka je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje na način koji je utvrđen propisima o vođenju računovodstva neprofitnih organizacija.

- Financijski plan i godišnji program rada

Stranka je koncem prosinca 2010. donijela financijski plan za 2011., te plan i program rada za 2011. Financijskim planom za 2011., ukupni prihodi i ukupni rashodi su planirani u iznosu 4.590.000,00 kn.

Plan i program rada za 2011., kojim su opisane glavne aktivnosti Stranke obuhvaća opći dio, te redovne i izvanredne aktivnosti. Općim dijelom je planirano održavanje redovne godišnje Konvencije Stranke (veljača 2011.) u okviru koje se održava središnja proslava 150 godina Stranke, organiziranje tribina u svim županijama prigodom obljetnice Stranke, provođenje nadzora i edukacije članova Stranke izabranih za članove u predstavničkim tijelima u jedinicama lokalne samouprave s ciljem poticanja aktivnijeg sudjelovanja u političkom radu, te aktiviranje rada stranačkih organizacija vezano uz izbore za zastupnike u Hrvatski sabor. U okviru redovnih aktivnosti Stranke, planirano je održavanje redovnih i izvanrednih sjednica tijela Stranke, provođenje aktivnosti zastupnika i vijećnika Stranke u predstavničkim tijelima, koordinacija tijela Stranke s vijećnicima i članovima Stranke koji su dužnosnici izvršne vlasti u jedinicama lokalne samouprave, organizacija obilježavanja obljetnice, organizacija ili sudjelovanje u organizaciji kulturnih, športskih i drugih javnih događaja, organizacija javnih tribina, tiskovnih konferencija, okruglih stolova i drugih događanja u svrhu promidžbe programa Stranke, suradnja sa srodnim organizacijama u Republici Hrvatskoj i inozemstvu, te suradnja s udrugama, državnim tijelima i tijelima jedinica lokalne samouprave u događanjima koji su svojim sadržajem u skladu s načelima i programom Stranke. U okviru izvanrednih aktivnosti, predviđena je organizacija sudjelovanja Stranke na izvanrednim izborima, te organizacija seminara i političke akademije radi osposobljavanja svih kandidata na listama Stranke za izbore za zastupnike u Hrvatski sabor. U Planu i programu rada koji sadrži opis glavnih aktivnosti nisu navedena potrebna sredstva i izvori financiranja za njihovu provedbu. Također, na računima za robu i usluge u većini slučajeva nisu navedene aktivnosti za koje su rashodi ostvareni. Iz spomenutih razloga nije vidljivo jesu li sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada i financijskim planom.

Navedeno nije u skladu s odredbama članka 2. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, kojima je određeno da političke stranke, nezavisni zastupnici, zastupnici nacionalnih manjina i nezavisni članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, ostvarena financijska sredstva mogu koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom, odnosno programom rada i godišnjim financijskim planom.

Državni ured za reviziju predlaže u godišnjem programu rada uz opis glavnih aktivnosti navesti potrebna sredstva i izvore financiranja iz kojih će se financirati, te na računima za robu i usluge navesti za koju su aktivnost odnosno ciljeve rashodi ostvareni, kako bi se omogućilo učinkovito upravljanje i kontrola trošenja financijskih sredstava.

- Poslovne knjige i financijski izvještaji

Poslovne knjige se vode i financijski izvještaji sastavljaju za Stranku u cjelini. U poslovnim knjigama za 2011. su evidentirane i u financijskim izvještajima iskazane obveze i rashodi za različite usluge koje su obavljene u 2010. (naknade poslovnoj banci za prosinac 2011., za potrošenu električnu energiju, plin, telefon, poštarina, emitiranje božićnih i novogodišnjih čestitki, student-servis, zakupnina) u iznosu 44.086,00 kn. Navedene obveze i rashode je trebalo evidentirati u poslovnim knjigama za 2010., i iskazati u financijskim izvještajima za 2010. Također, u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima za 2011. nisu iskazani rashodi i obveze za primljene zajmove u iznosu 14.000,00 kn, koji se odnose na naknadu poslovnoj banci za korištenje kredita koja je plaćena u srpnju 2011. (iz sredstava odobrenog kredita). Evidentiranje je obavljeno početkom 2012. na računu manjka prihoda i obveza za primljene zajmove. Prema odredbama članaka 16. i 20. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, obveze jesu neizmirena dugovanja proizašla iz prošlih događaja, za čiju namiru se očekuje odljev resursa. Rashodi se priznaju uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja. Računovodstveno načelo nastanka događaja znači da se rashodi priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju.

Državni ured za reviziju nalaže evidentiranje i iskazivanje rashoda i obveza u skladu s odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija.

- 1.2. *Stranka prihvaća nalaz i prijedloge Državnog ureda za reviziju i u očitovanju navodi da će u budućem poslovanju postupati u skladu s danim nalogom i preporukama. Vezano za sastavljanje financijskog plana i godišnjeg programa rada, Stranka navodi da će u programu rada navesti potrebna sredstva i izvore financiranja za provedbu planiranih aktivnosti.*

Vezano za evidentiranje i iskazivanje rashoda i obveza navodi da će poduzeti sve potrebne radnje u cilju evidentiranja rashoda u razdoblju u kojem su nastali.

2. Prihodi

- 2.1. Ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 3.857.794,00 kn. Vrijednosno značajniji prihodi se odnose na prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 1.937.069,00 kn, te na prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu 1.260.309,00 kn.

Tijekom 2011. na račun Stranke su uplaćene donacije u iznosu 580,00 kn od devet anonimnih izvora. Uplaćene donacije su doznačene u korist državnog proračuna, ali nisu prijavljene Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu. Također nije vođena Evidencija o primljenim donacijama u novcu iz zabranjenih izvora.

Prema odredbi članka 22. stavka 2. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, zabranjuju se donacije iz neimenovanih (anonimnih) izvora, odnosno donacije za koje u trenutku uplate nisu poznati podaci o donatoru, odnosno za koje se sa sigurnošću ne može utvrditi donator. Donacije iz nedopuštenih izvora uplaćene na račun Stranke, Stranka je dužna odmah prijaviti Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu, a uplaćena sredstva doznačiti u korist državnog proračuna, u skladu s odredbama Pravilnika o načinu vođenja evidencija i izdavanju potvrda o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) i članarina. Stranka je također dužna voditi Evidenciju o primljenim donacijama u novcu iz zabranjenih izvora.

Državni ured za reviziju nalaže primanje i evidentiranje dobrovoljnih priloga (donacija) u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe i Pravilnika o načinu vođenja evidencija i izdavanju potvrda o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) i članarina.

- 2.2. *Stranka prihvaća nalaz Državnog ureda za reviziju i u očitovanju navodi da je kod evidentiranja dobrovoljnih priloga (donacija) iz neimenovanih (anonimnih) izvora učinjen propust zbog pogrešnog tumačenja članka 22. stavka 2. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, da namjera nije bila izbjegavanje primjene odredbi spomenutog Zakona, te da će u budućem poslovanju poduzeti sve aktivnosti u skladu sa zakonskim propisima. Nadalje navodi da navedene donacije nisu donirane putem SMS poruka ili telefonskih govornih automata nego da su bile uplaćene na račun za financiranje izborne promidžbe. S obzirom da je na izvodima poslovne banke bilo navedeno samo prezime uplatitelja, te da nije bilo moguće dobiti druge podatke o uplatiteljima (ime, OIB, adresa i drugo), uplaćene donacije koje nisu imale sve propisane elemente su u zakonskom roku prosljeđene Ministarstvu financija kao donacije iz neimenovanih (anonimnih) izvora, što je evidentirano u informacijskom sustavu Državnog izbornog povjerenstva, te se smatralo da su poduzete sve aktivnosti u skladu sa spomenutim Zakonom.*

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je financijska revizija Stranke za 2011. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je bezuvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, u skladu s prihvaćenim okvirom financijskog izvještavanja, financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama objektivno iskazuju rezultate poslovanja, te stanje imovine i obveza.

Revizijom nisu utvrđene nepravilnosti i propusti vezani za usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima, koji bi utjecali na izražavanje drukčijeg mišljenja.

4. Stranka je demokratska politička stranka koju je 1861. utemeljio dr. Ante Starčević. Bila je zabranjena 6. siječnja 1929., te je obnovljena 25. veljače 1990. i upisana u registar političkih stranaka. Politički djeluje na području cijele Republike Hrvatske. Financira se iz državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, od članarina, dobrovoljnih priloga (donacija) i drugih izvora. Koncem 2011. je imala četiri zaposlenika. U revidiranom razdoblju zakonski predstavnik je bio Daniel Srb.
 Program rada i financijski plan za 2011. je donesen. Planirani su ukupni prihodi i rashodi u iznosu 4.590.000,00 kn. Prema podacima iskazanim u Izvještaju o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2011., ostvareni su ukupni prihodi u iznosu 3.857.794,00 kn, ukupni rashodi u iznosu 3.979.622,00 kn, a manjak prihoda iznosi 121.828,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnih godina je iskazan u iznosu 9.090,00 kn, te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 112.738,00 kn. Prihodi su ostvareni iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 1.937.069,00 kn, od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu 1.260.309,00 kn, iz državnog proračuna u iznosu 407.236,00 kn, od članarina u iznosu 247.186,00 kn, te drugi prihodi u iznosu 5.994,00 kn. Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu 1.260.309,00 kn se odnose na primljene dobrovoljne priloge (donacije) u 2011. u iznosu 1.210.159,00 kn, te na primljene dobrovoljne priloge (donacije) u 2010. u iznosu 50.150,00 kn (u 2010. evidentirano na računu odgođenog priznavanja prihoda). Tijekom 2011. primljeni su dobrovoljni prilogi (donacije) od 31 pravne osobe u iznosu 248.669,00 kn (od čega 165.470,00 kn u novcu i 83.199,00 kn u obliku proizvoda i usluga) i 99 fizičkih osoba u iznosu 961.490,00 kn (od čega 929.290,00 kn u novcu i 32.200,00 kn u obliku proizvoda i usluga). Za primljene dobrovoljne priloge (donacije) se izdaju potvrde i vode propisane evidencije. Ostvareni prihodi su uglavnom korišteni za financiranje aktivnosti utvrđenim programom rada. Vrijednosno značajniji su drugi materijalni rashodi i rashodi za promidžbu i informiranje.

Ostvareni su najvećim dijelom za financiranje predizborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor, održavanje redovitih i izvanrednih sjednica tijela Stranke, obilježavanje obljetnica, organizaciju i sudjelovanje u organizaciji kulturnih i športskih događanja, organizaciju javnih tribina, tiskovnih konferencija, okruglih stolova i drugih događanja u svrhu promidžbe programa Stranke. U skladu s odredbama članaka 26. i 39. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, na web stranici Stranke su objavljeni podaci o primljenim dobrovoljnim priložima (donacijama), financijski izvještaj o financiranju izborne promidžbe u 2011., financijski izvještaji za 2011., te godišnji program rada i financijski plan.

Prema evidenciji o korištenju poslovnih prostora, pojedine podružnice Stranke koriste poslovne prostore u vlasništvu jedinica lokalne samouprave bez naknade, na temelju ili bez zaključenih ugovora. S obzirom da, prema odredbama članaka 10. i 22. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, korištenje poslovnih prostora bez naknade predstavlja donaciju u obliku usluga ili se smatra donacijom iz zabranjenih izvora, Stranka poduzima aktivnosti na usklađivanju, odnosno zaključivanju ugovora za korištenje poslovnih prostora u skladu s odredbama navedenog Zakona.

Revizijom utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na računovodstveno poslovanje i prihode nisu značajno utjecale na istinitost financijskih izvještaja i usklađenost poslovanja sa zakonima i propisima, te je izraženo bezuvjetno mišljenje.